4284

JACINTO ARXER
I BUSSALLEU

ESGLAIS

.·. COMEDIA EN UN ACTE .·.

ARCHIVO HIST.
MILLÁ
S. Pablo, 21-6-

Imp. VALLS I COMP.ª
:: :: CALELLA :: ::

Q

Una peseta

Jacinto Arxer i Bussalleu

ESGLAIS

COMEDIA EN UN ACTE

CALELLA
Imp. VALLS & COMPANYIA
1921

DEDICATORIA

A la meva estimada germana Teresa.

L' AUTOR.

PERSONATJES

TERESA	45 anys.
DOLORETES	18 »
JAUME	50 »
SILVESTRE	65 »
PEPET	20 »
ENRIC	50 »
ANTONET	22 »

Epoca actual.

L'acció en un poble.

Dreta i esquerra les del actor.

607454

Acte únic

Menjador d'una casa menestrala; porta al foro i laterals; taula al mitj de l'escena; varies cadires; a sobre la taula dos o tres plats; tot está en renóu, havent-hi per sobre les cadires varis objectes propis d'una excursió. A la esquerra un mirallet.

ESCENA PRIMERA

TERESA i DOLORETES

TERESA (*Sortint de la cuina amb dúes llangonisses*)

Té noia; ves amb cuidado que no's barregin amb el peix.

DOLORETES

No tingui por; Mare de Déu i com s'atrivola...

TERESA

¡Oh!... es que les hores van passant d' una manera que no'ns adonarém que sortirá el tren.

DOLORETES

Déu vulga que tinguém bon temps; perqué hem de passar uns dies mes divertits amb l' avi Silvestre; sobretot quant menjarém el relleno, que li agrada tant.

TERESA

No'ns descuidém de les peres.

DOLORETES

Are el pare ha anat a can Tinet a buscar-ne, que'n Pepet ens va dir que les tenía tan bones. *(Pausa)* ¿Ja pensa amb els toballóns?

TERESA

¿Toballóns? ¿perqué?... ja'n trobarém allá.

DOLORETES

Mentres serém a la fonda sí; peró quant sortirém per aquelles montanyes vé tindrém que portar alguna cosa per a menjar i per lo tant n'haurém de dur-ne.

TERESA

¿Quants n'hi posaré?

DOLORETES

¿Quants? miri... *(Contant per ella)* Nosaltres tres, el senyor Enric quatre, en Pepet cinc... sis, set. *(Alt)* Set.

TERESA

I la Emilia, ¿que no la comptes?

DOLORETES

Com que'l senyor Enric va dir qu'encare no estava prou reforçada, suposo que no vindrá.

TERESA

Ja veuràs, n'hi posaré vuit per lo que pogués ser. No vindrá pas d'un. *(Al anar dient aixó haurá tret els toballóns del calaix de la taula i els anirá posant a la maleta que va omplint, després d'haver-los comptat).* Tres i tres sis i

dos vuit; te n'hi posaré nou, que a vegades per embolicar vianda fan molt de servei. *(Pausa)* Hem de procurar sébrer aont han mort tocino per butifarres, perqué si les hem de comprar a Montserrat ens costarán un ull de la cara.

DOLORETES

Després sortiré i miraré de trovar-ne.

TERESA

No triguis massa qu'are mateix son les dotze.

DOLORETES

Fins a les tres miri si'n falta encare de temps.

TERESA

Hi serém que no'ns en adonarém. *(Totes dugues durant l'escena estarán molt atrafagades posant coses en les maletes que cada una está arreglant)* Les hores passen d'una manera...

DOLORETES

Lo qu'hem de fer es dinar aviat.

TERESA

Tant punt siguin aqui en Pepet i l'avi; t'asseguro que avui farém un dinar de primera.

DOLORETES

No faltava més tenint convidats. Avui hi ha d'haver-hi alló de l'olla grossa dintre la petita.

TERESA

I atipar-nos força sobretot.

DOLORETES

Ja ho crec; hem de tenir dalit per a poguer admirar, sens fatiga, totes les belleses que 'ns dona la nostra Patrona la Moreneta.

TERESA

Per fí haurá arribat el dia...

DOLORETES

A les postres obrirém la guardiola. ¡I quina broma que hi fará l'avi!...

DOLORETES

Li farém obrir per ell.

TERESA

A n'aquesta maleta hi posaré la sal ¿eh mare?

TERESA

Tú mateixa; pos-hi també el calaixet del cullaré, que hi he posat les especies. *(Doloretes surt per la porta esquerra)* Porta de passada un parell de diaris.

DOLORETES *(de dintre)*

Bueno.

TERESA

Aquesta ja está. *(Posa la maleta a terra després d'haver-la tancat)* Are aném per el maletí. *(Agafa un maletí i l'espolsa)*.

DOLORETES *(de l'esquerra amb el cullaré i els diaris)*

He posat una palada de carbó al foc perqué vagi més depressa. Tingui els diaris.

TERESA

Pósals aqui sobre. *(Doloretes deixa els diaris sobre la taula i torna a agafar la maleta que arreglava qu'está a sobre dúes cadires).*

DOLORETES

Dónguimen un full per separar la vianda. *(Agafa un diari i estripa un full que l'extén dintre la seva maleta i se'l posa a llegir).*

TERESA *(posant dintre el maletí mocadors, mantellínes, etc. qu'estaben sobre cadires)*

Apa, noia...

DOLORETES

¡Ai mare!... escolti lo que diu aqui. *(Llegint)* «Dillúns passat morí en la casa n.° 17 del carrer de Cervantes un home d' uns seixanta anys. Al cap de dúes hores aná al quarto del difunt la jove de la casa per arreglar els ciris, quant aváns de ser a la porta se li presentá'l mort tot vestit de blanc.»

TERESA

Ai calla per Déu; m'has fet posar la pell de gallina.

DOLORETES

Quines coses passen ¿eh mare?...

TERESA

¡Pobre dona, quin susto degué tenir!

DOLORETES

Sí, miri. *(Llegint)* «La pobre dona caigué a terra esglaiada, i trevalls tingueren per retonar-

la.» (*Aixecant el diari i tombant la plana. Parlant*) Ui, que's llarc.

TERESA

No llegeixis més, no. Ni mai que t'hagués dit que'ls portessis.

DOLORETES

No'n parlém més que fins agafaríem por.

TERESA

Sí, val més que pensém en Montserrat (*amb molt sentiment*) amb aquell Montserrat!...

DOLORETES

I are ¿que té mare?

TERESA

Res; sinó que de vegades quant penso amb aquelles montanyes recordo la meva joventut, que a les-hores varen ser moltes les vegades qu'hi vaig anar; la última va ser quant me vaig casar.

DOLORETES

¿Jo també hi aniré quant me casi amb en Pepet, veritat?

TERESA

No faltava més... Ja diuen que per estar ben casat s'ha d'anar a Montserrat.

DOLORETES

Deu ser una felicitat el viatje de nuvis, ¿eh mare?

TERESA

Això depent de les circunstancies; per més que'ls primers dies se presenten sempre riallers, tot es alegría... pero noia... després...

DOLORETES

¿Que vol dir?

TERESA

Es tant difícil trovar dos que s'avinguin.

DOLORETES

Això no'm dóna cap angúnia... perqué'n Pepet m'estima amb deliri, m' ho ha dit cent mil voltes.

TERESA

Tots ne tenen de bones paraules els homes; nosaltres les dones no hem nascut per a portar la devantera... ¡som tant humils!...

DOLORETES

Doncs jo penso molt al revés de vosté respecte'n Pepet, perqué estic ben segura que serém una parella molt ben avinguda, lo que voldrá l'un voldrá l'altre... ¡Si ens estimém tant!...

TERESA

Déu ho vulga que sigui aixís.

DOLORETES

I aixís será; no faltava mes.

ESCENA II.

TERESA, DOLORETES i ENRIC

ENRIC *(pel foro)*

Bon día.

TERESA

Qué diu de bó senyor Enric.

DOLORETES *(Burlona)*

Déu lo guart senyor apotecari...

ENRIC

¿Brut?...

DOLORETES

No; avui net, perqué no porta aquella bata plena de solfes. (*Rient*).

TERESA

Noia; ¿tindrás una mica mès de respecte?

ENRIC

No li renyi.

DOLORETES

Ja no s'enfada. ¿Eh que no senyor curandero? (*Rient*).

ENRIC

Embúrlaten... que si no hagués sigut jo, qui sap aont serías... Qu'ho digui la teva mare.

TERESA

Es ben cert. Va fer un miracle vostè amb aquesta noia.

DOLORETES

¡Quína llástima que a la seva porta no hi posi un lletrero que digui: «Farmacia del resucitador»! (*Rient*).

TERESA

Vaja, noia, ja n'hi ha prou, i afányat; arribarém a l'hora de sortir i allavores tot serán correcuites. Veus el senyor Enric ja ho tè tot arreglat.

ENRIC

Fins el botiquín; mirin. (*Ensenyant una capseta que porta a la má*).

TERESA

Dèu fassi que no l'haguèm de menester.

DOLORETES

Es molt previsor el senyor Enric.

ENRIC

Ja veurán... a fóra de casa poden passar mil coses: una caiguda... algú's pot marejar... un esglai... Ah, també hi pensat amb vostè Teresa; porto unes quantes pastilles per la migranya.

DOLORETES

Digui qne portará una farmacia a sobre.

ENRIC

Tú Doloretes sempre de broma.

DOLORETES

I trevallant; miri, quasi ja ho tinc tot a punt.

ENRIC

Qu'es estrany que no siguin aquí en Pepet i l'avi Silvestre.

DOLORETES

Vindrán mes tardet.

TERESA

Tots venen a dinar aquí. Quedis vostè també senyor Enric.

DOLORETES

Sí, sí; quedis; i aixís ja començarèm la broma avui.

ENRIC

Si tant s'hi empenyen...

TERESA

Miri, ja pot anar a dir a casa seva que no l'esperin; i al tornar ja pot portar tot el fato, perquè d'aquí anirèm cap a l'estació. A veurer si fa venir la senyora Emilia.

ENRIC

No pot ser; ja'ls hi vaig dir que no. Encare no va prou valenta... i potser hi perderíem.

TERESA

Vostè sabrá lo que li convè; peró el nostre gust sería de que vinguès.

ENRIC

Alabat sia Dèu; será per un altre vegada. No m'entretenc perquè tinc una mica de feineta; fins desprès.

TERESA

No tardi mès de la una.

ENRIC

No'ls farè esperar, no.

DOLORETES *(Emburlant-se'n)*

No's descuidi del botiquí.

ENRIC

No me'l emporto pas.

DOLORETES

Li deia perqué si hi volía posar hi alguna altre potinga.

ENRIC

No t'en embur-lis; qui sab si servirá per tú.

TERESA

No'n fassi cas, que aquesta sempre está de broma.

ENRIC

Ja li passará.

TERESA

Mès aviat que a nosaltres ens tornará.

ENRIC

Estiguin bones.

TERESA

Estigui bó.

DOLORETES

¿No vol pas que li vingui a portar la maleta?

TERESA *(Séria)*

¡Noia!...

ENRIC

No et vull destorbar; has d'esperar el teu Pepet. Adeussiau.

TERESA

A revéurer.

DOLORETES

Estigui bonet.

ESCENA III.

TERESA, DOLORETES; després ANTONET

TERESA

En fas un gra massa amb el senyor Enric.

DOLORETES

Que no veu que ja li agrada.

TERESA

Si... peró n' hi dius unes com el rotllo de la lluna.

DOLORETES

I ell qu'hi queda tot satisfet; i fins me crec que quant está de mal humor ve cap aquí per a distreure's.

TERESA

Digues que sempre ho deu estar de mal humor, perquè vè tres o quatre vegades cada dia.

DOLORETES

Com qu' estèm tan aprop i fa tants anys que som veins.

TERESA

Lo qu'has de dir es que vè aquí per no estarse amb la seva cunyada qu'es un sac de brí.

DOLORETES

Sort hem tingut de que no ha volgut venir a Montserrat.

TERESA

Pobres de nosaltres; haguerem estat ben frescos.

ANTONET *(Pel foro; am brusa i fuet)*

Dèu vos guart.

TERESA

Dèu te guart.

DOLORETES

Hola, Antonet.

ANTONET

En Pepet m'ha dit que'ls hi portès això. (*Entrega un sobre a Teresa*).

TERESA *(Agafant-lo)*

Está bè.

ANTONET

Apa, alanta.

LES DUGUES

Adeu. (*Surt Antonet pel foro*).

TERESA *(Treient un paper del sobre desclós)*

Què deu volguer. (*Esglaiada*) ¡Reina Santíssima!

DOLORETES *(Assustada)*

¿Què hi ha?...

TERESA

En Silvestre es mort.

DOLORETES

¡Què diu are!...

TERESA

Sí, mira: (*Llegint*) «L' oncle ha mort; ja 'm cuidarè de tot. Pepet.»

DOLORETES

¡Pobre avi!...

TERESA

Tant qu'esperava aquesta sortida!...

DOLORETES

Ja tenen raó que l' home proposa i Dèu disposa.

TERESA

¡Ai, sí!...

DOLORETES

¡Adeu anada a Montserrat!...

TERESA

Ja ho pots ben dir-ho. Mira, ves a vèurer si trovas al teu pare per a dir-li, i jo anirè a dir-ho al senyor Enric.

DOLORETES

Ai mare, tinc una por al pensar amb alló de aquell diari.

TERESA

No me'n parlis filla que a mi les cames no'm porten. Apa, ves, cuita i tornéu desseguida.

DOLORETES

Quedarán esglaiats...*(Preparant-se a sortir)*.

TERESA

¡Qui s'esperava una cosa aixís!...

DOLORETES

Me'n vaig.

TERESA

Bueno. *(Doloretes surt pel fondo)* ¡Pobre avi! ¡qui li havía de dir!... ¡quin mon!... *(Atrivolada per l'escena)* Ai la roba; ni sé lo que 'n faig. Déixem primer portar-la al terrat. *(Agafa un gibrellet amb roba per esténdrer)* ¡Quin cas!... ¡pobre Silvestre!... Déu l'hagi perdonat. *(Surt per la dreta)*.

ESCENA IV.

SILVESTRE, *sol*

(L'escena queda un instant sense ningú; al cap d'un ratet surt Silvestre pel fondo. Va ben

arreglat peró amb vestit bastant usat i passat de moda; surt amb el barret a la má figurant que l'han mullat).

¡Mala negada!... ¡Miréu com m' han posat! Prou m'han tirat una portadora de..... *(Olorant el barret)* sembla que no; encare sort. *(Pausa)* Qui haurá sigut aquest brétol. *(Cridant)* Teresa... Doloretes... Jaume... Caram, no hi ha ningú; sembla estrany que tots siguin fora. *(Torna a cridar)* Teresa... sí demá. Peró jo no m'hi puc pas quedar aixís..... va, va, ja vindrán; esperant-los encare jo'm costiparía; me'n vaig a esténdrer aquesta roba. Ja la comensém be, ja la anada!... I que sempre hagi de ser jo l'ase dels cops. *(Mirant-se)* ¡I quina manera de tirar l'aigua, sense mirar primer si passa algú. *(Treient-se'l gec i mirant-se'l)* Com t'han posat pobre Silvestre!... Malaguanyat vestit! amb tanta pols que portava a sobre..... no 't dic jo..... una taca quedará cusida amb l'altre. *(Pausa)* I aquesta gent no pensa en venir i esperant-los es pérdrer el temps; fem feina. *(Surt per l'esquerra).*

ESCENA V.

JAUME, DOLORETES, després TERESA

JAUME *(acompanyat de Doloretes)*

¡Qui s'havia de pensar una cosa aixís!...

DOLORETES

¡I tan prompte!...

JAUME

¡Sembla un somni!...

DOLORETES

¿Com s'ho deu arreglar en Pepet tot sol allá? ¡Quina tribulació!...

TERESA *(Per la dreta)*

¿Ja sou aquí?

JAUME

¿Peró qué ha estat tot aixó?

TERESA

¡Ai no ho sé! No m' ho puc pas acabar!..... (*Pausa*) ¿Qu'ho heu dit a la farmacia?

DOLORETES

No.

TERESA

Arribat-hi amb un salt, noia.

ESCENA VI.

Els mateixos i ENRIC

ENRIC *(Pel foro amb tot lo necessari per la marxa)*

Ja torno a ser aquí.

TERESA

Ara li veníem a portar una mala noticia.

ENRIC

¿Una mala noticia? Qué ha passat?

TERESA

Tot está deixat córrer. Ja no fém la sortida.

ENRIC

¿I això?

TERESA

Are'n Pepet ens ha enviat el mosso per dir-nos que'n Silvestre és mort.

ENRIC *(Parat)*

¡Qué diuen!...

JAUME

Si Enric si; no som res en aquest mon.....

ENRIC

Em fan quedar de pedra.

TERESA

¡Qui l'hi havía de dir!.....

DOLORETES

Quant la mare ho ha llegit jo he quedat!.....

JAUME

I no's queixava de res.....

TERESA

A lo menos no ho demostrava.

ENRIC

Podiem anar dient nosaltres que començariem avui la broma en el dinar.

TERESA

Ja ho pot ben dir-ho!...

DOLORETES

I mentres déiem això, quines penes no passaven.

JAUME

Mira Teresa, arréglam la roba que me n' hi envaig.

ENRIC

Jo també vindré.

TERESA

Déu meu, quines tribulacións. (*Surt per la esquerra, i els altres queden tots pensatius*).

ESCENA VII.

JAUME, DOLORETES, ENRIC; després TERESA

DOLORETES

Quina manera d'anar a Montserrat...

JAUME

Sí, al enterro del pobre Silvestre.

TERESA (*De dins; crit d'esglai*)

¡Ai!...

ENRIC

¿Qu'és això?

JAUME

¿Qué tens?...

DOLORETES

¡Mare! (*Al dir aquestes paraules van tots cap a l'esquerra i al mateix temps entra Teresa*)

TERESA (*No poguent enraonar d'espantada*)

¡Ai!... ¡ai!... ¡ai!... en Silvestre!... (*Senyalant la porta del quarto que acaba de sortir*).

TOTS (*Assustats*)

¿Qué?...

TERESA

Sí... al entrar al quarto l'he vist tot vestit de blanc.

JAUME

Els ulls t'ho deuen haver fet.

DOLORETES

Pot ser sí mare; com qu' hem llegit aquell diari...

TERESA

No, no; l'he vist, en podéu estar més que segurs. Donéu-me alguna cosa. ¡Quin esglai!...

ENRIC

Déixam un vas Doloretes. (*Va a buscar el botiquí.*)

TERESA

Ai el cor; sembla talment un timbal.

JÁUME

No t'espantis; creume, ha sigut ilusió.

ESCENA VIII.

DITS i SILVESTRE

SILVESTRE (*Per l'esquerra tapat amb un llansol blanc; a sota el llansol hi porta la roba. Va amb el barret posat*)

¿Qué té aquesta?

TOTS (*Espantats*)

¡Ah!...

SILVESTRE

¿Qué teniu?... ¿Qué os passa?...

ENRIC

Ja os farém dir una missa.

SILVESTRE

¿Qué dieu desgraciats? ¿Qué no 'm coneixéu? Soc en Silvestre... l' oncle de 'n Pepet. (*Adelantant-se dirigent-se a Doloretes*) Vina tú noia, que m'ajudarás.

DOLORETES

No, no; que'm feu por. (*Surten tots corrents pel foro*).

ESCENA IX.

SILVESTRE, *sol*

Si ho entenc que'm pengin. (*Pausa*) ¿Volst-hí jugar que m'han près per una ánima de l' altre món? Sóls me faltava aixó... Tot, tot a sobre méu; estic ben segur que vaig néixer en divendres.. (*Pausa*) ¿Amb quina roba hi aniré a Montserrat?... Si aquestes dones entressin, me la podrien planxar i amb l'escalf s' aixugaría; perqué amb lo mollada qu'está no s'aixugará pas amb el sol que fa avui tan raquític. (*Cridant*) Noia... Teresa... si, narancas. Si estés vestit me'n aniría i deixaría córrer l'anada. Malvinatje... quant un home está de pega rai... (*Pausa*) I aquestes

dones no tenen ganes de tornar. Va, va, ja vindrán. (*Tot anant-se'n per la dreta*) No més me faltava això, fer d'enfastasma.

ESCENA X.

TERESA, DOLORETES, ENRIC i JAUME (*Surten l' un al darrera de l'altre*)

TERESA (*Mirant per la porta*)

Ja no hi es...

ENRIC

Déu ho fassi... (*Al entrar es dirigeixen a la part esquerra*).

DOLORETES

Com me tremolen les cames. (*Jaume fa un esternut*).

TOTS (*Girant-se*)

¡Ai!...

TERESA

Homes per Déu, no espantéu..... Tú Jaume, tanca la porta. (*Jaume ho fa*).

ENRIC

Si no'ns torna a sortir demá li farém dir una missa.

ESCENA XI.

Els mateixos i SILVESTRE

SILVESTRE (*Per la dreta abrigat am el llansol i sense'l barret*)

Gracies a Déu.

ELS ALTRES *(Espantats)*

¡Ai!... (*Teresa s'ajonolla posant-se a resar i al costat seu s'ajonollen també Jaume i Doloretes. Enric ajupit per darrera els altres mira si pot sortir*).

SILVESTRE

No tinguéu por que soc jo.

ENRIC

Ja os farém dir forçes misses

JAUME

Jo vindrè a l'enterro.

DOLORETES

Nosaltres als funerals.

TERESA

Si, sí; per tot anirèm; peró anèuse'n.

SILVESTRE

Peró si no soc cap mort; soc en Silvestre que estic mullat. (*Enric ja será aprop de la porta, mirant sempre a Silvestre*). No se 'n vaigi senyor Enric, no tingui por.

ENRIC

No, no; no en tinc pas de por. Mirava si veia passar un capellá per fer-vos dir una missa.

ESCENA XII.

Dits i PEPET

PEPET (*Pel foro; arreglat per la marxa. Porta un paquetet que contindrá butifarres, llumillo, etc., etc. Des de la porta*)

Hola, excursionis... I are, ¿que feu comedia?

SILVESTRE

Gracies a Déu que vens.

PEPET

¿Qué teniu oncle?

SILVESTRE

Se creuen que soc un ánima.

PEPET

¿De veras?

TERESA *(Aixecant-se i després els altres. A Pepet)*

¿Peró que no es mort?

SILVESTRE

Crec que no. (*Palpant-se*).

PEPET

¿Qui vos ho ha dit?

TERESA

Tú...

PEPET

¿Jo?...

JAUME *(A Teresa)*

Sempre has de ser ximple.

TERESA *(A Jaume. Enfadada)*

¡Fes el favor!...

ENRIC

Lo qu'és el susto ningú me'l tréu.

PEPET

¿Peró qué ha sigut lo que vos he dit jó?

DOLORETES

¿Que'ns has enviat a dir per l'Antonet? (*Pepet esclata una rialla*).

TERESA

No riguis, poca...

PEPET

Jo os déia que l'oncle havía mort.

JAUME

Miréu qu'aquesta dóna no curará mai...

TERESA

Jaume... no'm fassis pujá la mosca al nas.

DOLORETES

¡Mare!...

SILVESTRE

Jo'm constiparé...

ENRIC

S'ho agafa molt malament Teresa.

TERESA

Vosté no n'ha de fer-ne res; vágisen a casa seva que prou feina tenen.

JAUME

No li digui res Enric.

TERESA

Sí, pot escoltar-te a tú i fer-li véurer qu' ets un sant.

DOLORETES

¡Mare!...

TERESA

Ja ho veus el teu pare quin disgust ens dóna!... aixís no l'hagués conegut mai.

JAUME

No m'haguessis vingut al darrera.

TERESA

¿Jo al teu darrera?... ¿Que no'l sentiu?

JAUME

Que no sé lo que'm vareu dar tú i la teva mare.

TERESA

Jo'm feriré... Ja tens sort que soc dóna.

JAUME

¿Tú dóna?... una bironera.

TERESA (*Fora de sí*)

¡Jaume!... (*Agafa un plat de sobre la taula per tirar-lo a Jaume. L'aturen Doloretes, Pepet i Enric*).

DOLORETES

¡Mare!... per Déu...

ENRIC

¡Teresa!...

PEPET

Asosseguis dóna!...

SILVESTRE

Tinc fret...

JAUME *(A Pepet)*

Pren modelo Pepet; que si aquesta mossa la retira, ja cal que gastis plats de llauna...

PEPET

Vaja prou, i a véurer si ens entendrém.

TERESA

Me sembla que tindrém bon recort de l' anada a Montserrat.

PEPET

Peró ¿perquè?

TERESA

Tú en tens la culpa.

PEPET

Just; are n'hi haurà per mí.

DOLORETES

Té raó la mare. ¿Qué deias en aquell paper?

PEPET

Os déia: l'oncle ha mort; ja'm cuidaré de tot. Volguent dir que a cal oncle Andreu havien mort porc. *(Jaume, Enric i Silvestre riuen molt fort).*

TERESA *(Enfada)*

No rieu...

PEPET

Bueno; un mal entés, deixem-ho córrer.

ENRIC

Sí, sí; tirem-hi un vel.

DOLORETES

I a n'aquí no ha passat res. Visca l'alegria.

PEPET *(A Silvestre)*

¿Cóm es que aneu aixís?

SILVESTRE

Veurás, a l'entrar aquí m'han tirat d'un terrat una gibrelleta d'aigua per sobre...

TERESA

Jo he sigut. *(Tots riuen)*.

PEPET

Vaig veient que per tothom n'hi haurá.

DOLORETES

¿I aont teniu la roba?

SILVESTRE

Al terrat a aixugar-se.

TERESA

Ves Jaume, déixali un vestit téu; per esperar que'l seu s'aixugui.

DOLORETES

¿I el dinar, mare?

PEPET

Tens molta raó noia; les besses primer que tot.

TERESA

Ja hi penso, ja...

DOLORETES

Es que no podém trigar massa.

ENRIC

A mí ja se m'ha passat la gana.

JAUME

Fugi, home fugi; això ha sigut un cop de mar que ha passat desseguida.

TERESA

Apa nois, no'ns entretinguém. Tú Doloretes amb en Pepet comenséu a parar taula. Tú Jaume ves a donar la roba a l'avi; i vostè senyor Enric vingui a la cuina amb mí que fará una mica d'all i oli.

ENRIC

Apa doncs, tots a la feina

JAUME

Veniu Silvestre. *(Surten Jaume i Silvestre per l'esquerra).*

TERESA

Porti un plat d' aquí sobre la taula senyor Enric.

ENRIC

Molt be diu. *(Surten Teresa i Enric per la esquerra, Teresa amb un cabás que hi haurá enciám).*

ESCENA XIII.

PEPET i DOLORETES

DOLORETES

Quina comedia qu'hem representat.

PEPET

No pots pas pensar l'efecte que m'heu causat quant he entrat; semblaveu talment que feieu el Tenorio.

DOLORETES *(Rient)*

¡Quina gracia!...

PEPET

Poc s'ho pensava l'oncle tenir que representar el Comendador.

DOLORETES

Jo m'he espantat d'alló més...

PEPET

Ho sento, pobre noia.

DOLORETES

Sí, embúrlaten encare, després que tú en tens la culpa.

PEPET

¿Jo?...

DOLORETES

Si senyor; en comptes d'enviar aquell beneit haguessis vingut tú.

PEPET

Noia m' ho ha impedit la feina; he tingut de anar a buscar una cosa.

DOLORETES *(Resolta)*

Ja ho sé; a cullir-me les flors.

PEPET

¡Ai!... no hi he pensat; ni amb les flors ni amb tú.

DOLORETES

Això goses a dir després que t'estimo tant... (*Mirant-se'l*) ¿No?... M'enganyes...

PEPET

No les porto; t'ho juro... Perdona noia; no hi he pensat.

DOLORETES

Ja hagueres tingut memoria ja per portar-les a un altre.

PEPET

Vaia que si... (*Fent-li mofes*) Rabia.

DOLORETES

Si tant se m'endona...

PEPET

Ja ho crec; la guinéu quant no les pot haber diu que son verdes.

DOLORETES

Mirèu el nen maco... dèus pensar que m'ho crec que no les portes...

PEPET

Les flors no...

DOLORETES

¿Doncs qué?

PEPET

Endevíneu..... Mira és a n'aquesta butxaca. (*Ensenyant el gec*).

DOLORETES

¿Tant petit?...

PEPET

No ho endavinaries mai...

DOLORETES

¡Que vols qu'endavini, pobre de mi!

PEPET

Una...

DOLORETES (*Pensant*)

Unes arrecades.

PEPET

No. A la una.

DOLORETES

Una... una... una anell.

PEPET

Tampoc. A les dugues.

DOLORETES

Una... Are t'ho endavino; una cadeneta.

PEPET

No; a les tres.

DOLORETES

Noi; doncs no ho sé.

PEPET

¿Te dónes?

DOLORETES

Sí, apa cuita, no'm fassis glatir més.

PEPET (*Traient un estuig de la butxaca*)

Té. (*Ensenyant-li*).

DOLORETES

Una agulla. *(Va per agafar-li).*

PEPET

Si mira... te'ls espinyarás.

DOLORETES

I que'ts pesat...

PEPET

Pensaves agafármela ¿eh?

DOLORETES *(Demostrant enfado)*

Are no la vull. *(Posant-se d'esquena a Pepet; aquest de puntetes s'hi acosta i li ensenya l'estuig overt).*

PEPET

¿T'agrada?

DOLORETES

¡Qu'és preciosa!... *(L'agafa).*

PEPET

Després dirás que no t'estimo.

DOLORETES

Ja ho sabs que t'ho dic de broma; peró si tú m'estimes no es cap cosa de l'altre món perqué jo et pago amb moneda igual.

PEPET

I amb moneda que no es falsa ¿veritat?

DOLORETES

Moneda que molts altres la voldrien fer córrer

i no poden, perqué mai ha bategat son cor pel carinyo d'una dona.

PEPET

Perqué no han sentit amor, has de dir.

DOLORETES

No; l'amor ja'l senten; lo que falta es ser correspost.

PEPET

I per aixó jo soc feliç, perque tú...

DOLORETES

Sí, perqué jo t'estimo.

PEPET

Ai, Doloretes, que n'ets de maca quant dius aixó.

DOLORETES

I més ho sería si'm posés l'agulla que m'has regalat.

PEPET

Pósatela.

DOLORETES

Tant sols per dárte gust. *(Agafa l'estnig, treu l'agulla i se la posa al devant del mirall)* Mira.

PEPET

¡Oh!... incomparable. *(Amb galantería)* ¿I amb que m'ho pagas tú aixó?

DOLORETES

Ai pobre de mi, si no tinc res.

PEPET

Que si... una cosa.

DOLORETES

¿Jo?...

PEPET

Tú... sí.

DOLORETES

Demana, home, que si ho tinc ja sabs qu' es ben téu; apa, demana.

PEPET

Un petó.

DOLORETES

Ves, ves. (*Fent l'avergonyida*) Demanes unes coses que tenen mès poca solta...

PEPET

¿Un petó te poca solta?

DOLORETES

Tingui o no'n tingui de solta no vull que me'l fassis.

PEPET

Bueno: ja que tú no me'l vols dar, me'l pendré jo mateix. (*Va per agafar-la i ella fuig anant-hi ell al darrera voltant l'escena que al passar Doloretes pel devant de la porta esquerra's topa amb Teresa que porta la casola d'arrós caient-li a terra*).

DOLORETES

Apa ves; no fassis el beneit.

PEPET

Vull ensenyar-te de que un petó no 'n te de poca solta.

DOLORETES

¡Sabs qu'ets molt atrevit!...

PEPET

¿A sí?... doncs are dos.

DOLORETES

Doncs are cap.

PEPET

Veurém qui guanya.

ESCENA XIV.

Els mateixos, TERESA, JAUME i ENRIC

TERESA *(Surtint amb la cassola)*

¡Ai!... ¿qué fas?

PEPET *(Apart)*

Adéu cassola.

JAUME

Malaguanyat, tanta olor que féia...

TERESA

¡Que no veus qu'has fet desgraciada!...

ENRIC

¿Com ha estat?

DOLORETES

Anava a dir una cosa a la mare, i...

TERESA

I romansos, lo que debiau jugar tots dos.

PEPET

S'equivoca; paravem la taula.

TERESA

¿I aont son les estovalles?...

DOLORETES

Are les anava a buscar.

TERESA

Peró si son al calaix de la taula.

DOLORETES

Aquestes son brutes...

PEPET (*A Doloretes*)

Apa noia; embolica que fa fort.

DOLORETES *(A Pepet)*

Calla, poca pena; tú en tens la culpa. *(Jaume mira de recollir algún tall).*

PEPET

la m'agrada, te l'haguessis deixat fer.

TERESA (*A Jaume*)

Que no véus qu'ha caigut a sobre aquestes escombraríes.

ENRIC

No n'aprofiti que potser ens faría mal.

JAUME

¿Doncs que menjarém per dinar?

TERESA

Picóns de riera amb ous. (*Recull amb una pala el menjar. Jaume i Enric s'ho miren*).

PEPET (*Tocant la cara de Doloretes*)

¡Que n'ets de macal...

DOLORETES

Estigas beneit, que'ns poden véurer. (*A Teresa*) ¿Vol que l'ajudi mare?

TERESA

¿Encare goses a enraonar?

ENRIC

No la renyi pobre xicota; no ho volía pas fer.

JAUME

Lo que sembla és que tots ens hem llevat al revés avui. (*Pepet i Doloretes es fan mueques i al aixecar-se Teresa els veu*).

TERESA

¡I que'n teniu poca de vergonya! Després de haver fet el mal encare veniu a fer mueques.

PEPET

Ep, ep, que jo no hi tinc cap culpa.

ENRIC

Es la edat; no'ls hi quiti aquesta joia.

TERESA

Peró en fan un grá massa.

ESCENA XV.

Dits i SILVESTRE

SILVESTRE *(Per l'esquerra amb un vestit d' en Jaume)*

Ni fet per mi... *(Adonant-se dels trossos de la cassola)* ¿Qu'es això?

JAUME

Miréu, que ja hem dinat.

SILVESTRE

¿Que te l'han tirat pel cap?

PEPET

Res d'això oncle; al anar a sortir la Doloretes ha dat la casualitat qu'entrava sa mare i s' han embestit.

SILVESTRE

¿I are que menjarém?

PEPET

No'ns apurém, ja he portat butifarres.

TERESA

Doncs a dinar amb una esgarrapada i cap al

tren. (*Pepet posa el paquet de butifarres sobre la taula*). Noia, féu parts tú i en Pepet.

JAUME

Vosté Enric aquí al costat de la meva senyora.....

ENRIC

Mercès mil...

JAUME

Vos avi, a cap de taula. (*Pepet i Doloretes juguen amb les butifarres*).

TERESA

Nois... no ens entretinguém; ditxós festejar; hasta arribéu a fer fástic.

ENRIC

Teresa... el rector no's recorda mai de quant era escolá.

TERESA

Amb aixó si que va molt equivocat, perque aquest era molt aixut.

JAUME

No't queixis... que Dèu n'hi doret.

TERESA

Vaja... qu'eras un mussol: no gosabes mai a dir aquesta boca es meva.

SILVESTRE

Farém tart...

TERESA

Ja teníu raó ja; apa seiéu. (*Tots s' asseuen al voltant de la taula tal com s' ha indicat*) Pari senyor Enric.

ENRIC

Llástima que no siguém en dijous llardé.

TERESA

Ja ho pot ben dir-ho. Dom el plat Jaume..... Are vos avi.

JAUME

Cuidado en tacarme la roba de nuvi.

SILVESTRE

No tinguis por.

TERESA

Tú noia, pósen a ne'n Pepet. (*Ho fá i després se'n posa ella*).

DOLORETES

Ja s'ho mereix..... Mirin que m'ha regalat. (*Tots miren a Doloretes*).

ENRIC

Si qu'es bonica.

DOLORETES

¿Li agrada mare?

TERESA

Moltíssim. Are no la portis que la podries perdre anant per aquelles montanyes.

SILVESTRE

¿Qué vol dir?... Are més que mai, tenint que fer una visita a la Moreneta.

PEPET

Vaia, te molta raó l'oncle.

TERESA

¿I si la pert?

JAUME

Quant surti per anar a les montanyes que se la tregui.

DOLORETES

Ja ho veu senyor Enric, si en Pepet pensa en mí.

SILVESTRE

No l'amoinis qu'está per feina.

TERESA

¿Qu'es bo el dinar?

ENRIC

De primera.

TERESA

Doncs, atipem-nos, encare que sigui fluix; i cap a Montserrat falta gent. (*Tots menjen*).

DOLORETES

I les peres pel relleno?

TERESA

¡Es veritat!

JAUME

A can Tinet en tenen de molt bones, amb quatre salts les aniré a buscar.

PEPET

Ja hi aniré jo que'n faré més vía.

DOLORETES

Au corra, que i'esperém

TERESA

Mestres tant fregirém el llomillo.

PEPET

Dom un cistellet Doloretes. *(Doloretes surt per l'esquerra i entra desseguida amb un cistellet).*

SILVESTRE

Are no triguis.

DOLORETES (*Des de la porta*)

Té Pepet.

PEPET

Desseguida torno a ser aquí. (*Surt pel foro*).

ESCENA XVI.

TERESA, DOLORETES, JAUME, ENRIC, SILVESTRE; després ANTONET

ENRIC

Per ser un dinar tant arreglat de correcuita, no ha sigut pas mal.

JAUME

¿I l'all i oli?

TERESA

¡Té raó!... Pórta'l d'allá sobre la taula noia. *(Surt Doloretes per l' esquerra i torna desseguida amb un murté)* Encare'n podrém menjar una mica.

DOLORETES *(Tot entrant)*

I que n'han fet.....

TERESA *(Repartint-lo)*

Apa nois qu'és remenat del senyor apotecari.

SILVESTRE

L'alabaré per tot. *(Tots van menjant).*

ANTONET *(Pel foro, molt depressa)*

Déu vos guart.

SILVESTRE

I are..... ¿que't passa? *(Tots se giren).*

ANTONET *(Amb esglai)*

Les butifarres.....

TERESA *(Ansiosa)*

¿Qué?..... ¿digues?..... ¿Qué tenen les butifarres?

ANTONET

L'Andreu'm fá venir per dir-vos que no menjéu les butifarres perqué están enmatzinades.

TERESA

¡Pobres de nosaltres!... *A tots venen ascos).*

JAUME

¡Envenenats!...

ENRIC

No s'espantin. Porta vasos Doloretes.

SILVESTRE *(Abatut)*

¿Com ho han fet?

ANTONET

A sobre'l prestatje de la caldera hi teníen una paperineta d'arsénic per a les rates i ens ha caigut a la caldera sense adonar-nos.

SILVESTRE *(Plorant)*

Ara si que'm moriré de debó.

ENRIC

Apa tinguin i no s'espantin.

TERESA *(Corra per agafar un vas d'Enric; ensopega a l' anar tant atribulada amb una cadira i fa caure l'ampolla que Enric tenía a la má)*

Aguantéu-me...

ENRIC

¿Que ha fet are?...

JAUME *(Amb neguit)*

¡Are l'hi ha fet caure l'ampolla!...

ENRIC

Esperint-se una mica que vaig fins a casa a buscar-ne. *(Surt pel foro).*

ESCENA XVII.

Els mateixos menos ENRIC

TERESA *(Tocant-se'l ventre)*

¡Ai quin dolor!...

DOLORETES *(Plorant)*

¡Mare!... ¡mare!... ens hem envenenat...

JAUME

¡Jo'm moro!...

SILVESTRE

¡Noi!... ¡Pepet!...

ANTONET *(S'haurá estat en un recó tot espantat)*

¿Voléu que vagi a buscar el menescal, que aquest dia va salvar un gos que li varen dar la bola?...

JAUME

Si, corre, ves... cuita... dígali que nosaltres som cinc. *(Antonet va per sortir i al mateix moment entra Pepet).*

ESCENA XVIII.

TERESA, DOLORETES, JAUME. SILVESTRE ANTONET i PEPET

PEPET *(Amb el cistell. Sorprés)*

¿Qu'és aixó? ¿qué teniu?

TERESA

Ens hem envenenat...

PEPET

¡Què dieu!...

DOLORETES

Sí Pepet..... ja ho veus..... no't podrás casar amb mí, no.

PEPET

¿Peró com ha sigut?

ANTONET

A les butifarres ens hi ha caigut l'arsénic que teniem al prestatje, perqué no'l trovém.

PEPET

Es mentida. Air la tía el va llensar.

DOLORETES

¿De sério ho dius?

PEPET

Sí dona, no tinguéu por.

TERESA

Gracies a Déu... I quin dia d'esglais.

SILVESTRE

¡Jo'm moro!...

JAUME

Noia, porta aiguanaf, corre. (*Surt Doloretes per l'esquerra*).

SILVESTRE

A l'edat que tinc i un susto com aquest no sé com m'anirá.

PEPET

Per Déu oncle no siguéu aixís. (*Entra Doloretes amb una ampolla*).

TERESA

Dom noia!

PEPET

Primer l'oncle. Apa bebéu. (*Donant-li*). Tingui vosté (*A Teresa*). Jaume, pari el vas. Are tú Doloretes. (*Mentres n'hi posa*) Véus si n' ets portat de coses...

DOLORETES

¡Encare goses a enraonar!

TERESA

Be triga prou el senyor Enric!...

PEPET

¿Aont ha anat?

JAUME

A buscar un vomitiu.

PEPET

Ves Antonet, dígali que no porti res; que les butifarres son bones.

SILVESTRE

Si'ens haguéssim tingut de refiar del seu remei, ja seriem tots morts.

ANTONET

¿No li diré pas res mes?

TERESA

Nó; no mes que cuiti. (*Surt Antonet pel fondo*)

ESCENA XIX.

TERESA, DOLORETES, JAUME, SILVESTRE i PEPET

TERESA

I que coses han passat en tan poca estona.

PEPET

I de tot en té tota la culpa les dones.

JAUME

No fássis cárrecs a ningú... i mirém d'acabar la festa'n pau si fins are hem tingut guerra.

SILVESTRE

Tens molta raó Jaume. Ja 't perdono Teresa d'haver-me tirat l'aigua per sobre.

TERESA

I perdoném tots a la noia si m'ha fet trencar la cassola. (*Pepet dóna una estreta de má a Doloretes*).

DOLORETES

Ves... qu'ets més pesat; mai estaries quiet...

PEPET

No te'n escaparás.

TERESA (*Tóquen hores*)

Les dugues... no'ns torbém nois... Vos avi, a cambiar-vos el vestit, que després heu de rompre la guardiola.

SILVESTRE

Jo no os faré esperar pas; dintre dos minuts estic llest. (*Surt per la dreta*).

ESCENA XX.

TERESA, DOLORETES, JAUME, PEPET; després ANTONET

TERESA

Tú Jaume a mudar-te; pósat la camisa planxada que tens sobre'l llit. Apa noia, que tú estás tres hores per arreglar te. I tú Pepet mentres tant arregla totes les maletes que l' Antonet ja les podrá començar de portar a l'estació. *(Jaume va per sortir per l'esquerra).*

ANTONET *(Pel fondo)*

El senyor Enric ha caigut.

TERESA

¡Qué dius!...

ANTONET

Sí, are vè amb el cap embolicat

JAUME

¡Un altre entrebanc!

ESCENA XXI.

Els mateixos i ENRIC

ENRIC *(Pel foro)*

Are m'ha tocat a mi la de rèbrer.

JAUME

¿Què s'ha fet?

ENRIC

Que a l'anar tant depressa, arribo a casa, obro la ventalla, topo amb una dona qu'hi havia a la farmacia, la faig cáurer i de passada jo he anat a petar de cap al taulell.

DOLORETES

¿S'ha fet força mal?

ENRIC

Nó; qüestió de quatre o cinc dies d'anar embolicat.

TERESA

¿Creurèu qu'aquesta anada no convè?

ENRIC

¡I això!

ESCENA ÚLTIMA

TERESA, DOLORETES, JAUME, PEPET, ANTONET, ENRIC i SILVESTRE

SILVESTRE (*Per la dreta amb son vestit*)

Ja estic jo; apa vinguen els xinxóns.

JAUME

Sí, busquèu xinxóns.

SILVESTRE (*Parat*)

¿Que n'ha passat alguna altre?... (*Adonant-se de Enric*). I are; ¿que tè senyor Enric?

TERESA

Que amb una mica mes queda al siti.

SILVESTRE

Diguèu que per tothom n'hi haurá.

JAUME

¿Sabeu que dèiem are?

SILVESTRE

¿Què?

JAUME

Deixar córrer l'anada.

PEPET

Jo protesto.

DOLORETES

Jo també.

ANTONET

¿Me volèu creurer a mí?

SILVESTRE

Digues noi...

ANTONET

Fèula per la segona Pasqua.

ENRIC

També pensa bè aquest xicot; i hasta ens donará mes gust perquê'ls dies serán mès llarcs.

PEPET

¿Que no la podriem fer quant vostè estès bó?

JAUME

Jo ja os ho he dit; deixar-la córrer.

PEPET

Aixís mai ens entendrèm, perquè tothom dirá la seva; hi han tres parers, per lo tant vots son trunfos. El que vulgui deixar correr l'anada que alsi el dit. (*Jaume i Teresa alsen el dit*). Sou dos. Are'ls que vulguin esperar la Pasqua. (*Enric i Antonet l'alsen també*). Dos mès. Aixís quedèm tres que volèm anar-hi quant el senyor Enric estigui curat; i guanyèm perquè som majoría. ¿Estèu conformes?

TOTS

Sí, sí.

PEPET

Are lo que convè es que vostè es curi aviat.

TERESA

I Dèu fassi que no tinguèm de passar tantes tribulacións.

PEPET

Antonet, enganxa el Rubio que'ns en anirèm cap a casa.

DOLORETES

Tant que jo esperaba aquesta anada.

JAUME

Nosaltres si que podèm dir qu' hem tingut goig sense alegría.

TERESA

Lo qu'hem de pregar a Dèu es que no 'ns dóngui un dia de tants esglais.

TELÓ RÁPIT.